

VARIORUM AD ADRIANUM IV EPISTOLÆ.

I.

Episcoporum Germanicæ ad Adrianum papam.
(MANSI, Concil., XXI, 792.)

Quamvis sciamus et certi simus quod Ecclesiam Dei fundatam supra firmam petram neque venti neque flumina tempestatum possint dejicere, nos tamen infirmiores et pusillanimes, si quando hujusmodi contigerint impetus, concutimur et contremiscimus. Inde nimiri graviter conturbati sumus, et conterriti super his, quæ inter vestram sanctitatem et filium vestrum devotissimum dominum nostrum imperatorem magni mali, nisi Deus avertat, seminarium prebitura videntur.

Evidem a verbis illis quæ in litteris vestris continebantur, quas per nuntios vestros prudentissimos et honestissimos, dominum Bernardum et dominum Rolandum cancellarium, venerabiles presbyteros cardinales, misistis, commota est universa res publica imperii nostri; aures imperialis potentiae ea patienter audire non potuerunt, neque aures principum sustinere; omnes ita continuerunt aures suas, quod nos, salva gratia vestræ sanctissimæ paternitatis, ea tueri propter sinistram ambiguitatis interpretationem, vel consensu aliquo approbare, nec audemus, nec possumus, eo quod insolita et inaudita fuerunt usque ad hæc tempora.

Litteras autem, quas nobis misistis, debita cum reverentia suscipientes, et amplectentes communimus filium vestrum, dominum nostrum, imperatorem, sicut jussistis; et ab eo responsum, Deo gratias, accepimus tale, quale decebat catholicum principem, in huic modum:

Friderici imperatoris rescriptum ad episcopos Germania.

Duo sunt, quibus nostrum regi oportet imperium: leges sanctæ imperatorum, et usus bonus prædecessorum et patrum nostrorum. Istos limites Ecclesiæ nec volumus præterire, nec possumus, quidquid ab ipsis discordat non recipimus. Debitam Patri nostro reverentiam libenter exhibemus; libram imperii nostri coronam divino tantum beneficio ascribimus; electionis primam vocem Moguntino archiepiscopo, deinde quod superest, cæteris secundum ordinem principibus, recognoscimus; regalem unctionem Coloniensi, suprenam vero, quæ imperialis est, summō pontifici; quidquid præter hæc est, ex abundanti est, a malo est. Cardinales, in contemptum dilectissimi et reverendissimi Patris nostri et consecratoris, a finibus terræ nostræ coegimus non exire; sed cum his, et pro his, quæ

PATROL. CLXXXVIII.

A et scripta et scribenda ferebant, inde decus et scandalum imperii nostri, ultra eos prodire pati nolui-
mus. Introitum et exitum Italæ nec clausimus edi-
cto, nec claudere aliquo modo volumus peregrin-
antibus, vel pro suis necessitatibus rationabiliter
cum testimonio episcoporum et prælatorum suorum
Romanam sedem abeuntibus; sed illis abusionibus,
quibus omnes ecclesiæ regni nostri gravatae et
attentatae sunt, et omnes pene claustrales disciplinæ
emortuae et sepultaæ, obviare intendimus. In capite
orbis Deus per imperium exaltavit Ecclesiam; in
capite orbis Ecclesia (non per Deum, ut credimus),
nunc demolitur imperium. A pictura cœpit; ad
scripturam pictura processit; scriptura in aucto-
ritatem prodire conatur. Non patiemur, non susti-
nebius; coronam anteponemus quam imperii cor-
onam, una nobiscum sic deponi consentiamus.
Picturæ deleantr, scripturæ retractentur, ut inter
regnū et sacerdotium æterne inimicitiarum mo-
numenta non remaneant.

Hæc et alia, utpote de concordia Rogeri, et Guilielmi Siculi, et aliis in quæ in Italia facta sunt conventionibus, et quæ ad plenum prosequi non
audemus, ab ore domini nostri imperatoris audi-
vimus.

Absente autem Palatino comite, et in præpara-
tione expeditionis in Italiam præmisso, a cancel-
lario ibidem adhuc præsente aliud non audivimus,
nisi quod humilitatis erat et pacis, præter quod
eis pro periculo vitæ, quod a populo imminebat,
C pro viribus suis astiterit, cunctis, qui ibi aderant,
hujus rei testimonium perhibentibus.

De cætero sanctitatem vestram suppliciter roga-
mus et obsecramus, ut nostræ parcatis infirmitati,
ut magnanimitatem filii vestri, sicut bonus pastor,
leniatis scriptis vestris scripta priore suavitate
mellita dulcorantibus, quatenus et Ecclesia Dei
tranquilla devotione lætetur, imperium in suæ su-
blimitatis statu glorietur, ipso mediante et adju-
vante, qui mediator Dei et hominum factor est
homo Christus Jesus.

II.

Imperatoris Friderici ad Adrianum papam. — Pro confirmatione electi Ravennensis.

(MANSI, ibid., 794.)

FRIDERICUS Dei gratia Romanorum imperator, et semper Augustus, ADRIANO Romanæ Ecclesiæ ve-
nerabili pontifici.

Dilecto et fidieli nostro Anselmo bonæ memoriae
Ravennensis Ecclesiæ venerabili episcopo defuncto,

52

ne curia nostra diutius tanto careret principe, A operam dare curavimus loco ejus talem subrogari personam, quæ tempore ad resarcienda Ecclesiæ illius damna, et ad nostrum peragendum servitium apta videretur. Ante omnia autem præ oculis mentis habentes, et aure non surda auditentes, quod scriptum est : *Honore invicem prævenientes* (*Rom. xii*) ; filium comitis Blanderatensis, quem vos in clericum Romanæ Ecclesiæ et filium nostra petitione assumpsisse recordati sumus, vicissim ad honorem vestrum et sanctæ Romanæ Ecclesiæ altius sublimari intendimus ; in ea præsertim Ecclesia, quam post sanctam Romanam Ecclesiam, aut maximam, aut unam de maximis habemus, nostræque voluntatis proposito, divina favente clementia, in electione illius personæ concorditer et voluntarie universa Ravennas convenit Ecclesia, præsentibus viris honestissimis legato nostro et vestro, hinc Hyacintho cardinali, inde Hermanno Ferdensi episcopo. Scientia autem et moribus in personam præfati electi una cum genere convenientibus, propter reverendum vestræ paternitatis testimonium commendabilius et acceptior eadem persona nobis jam facta est, quam utique etiam diligi a vobis et honori gaudemus et volumus, ea tamen ratione et ordine, qua patres filios suos solent diligere, quos suo tempore et manumittunt, et domui suæ providere permittunt. Et quidem decentissimum est sanctam Romanam Ecclesiam, tanquam matrem omnium Ecclesiarum, filios, qui sunt fructus ventris, aggregare, et aggregatos ad decorum domus Dei et per donos et familias distribuere, quibus etiam nostrum imperium, tanquam ab utero et gremio ma-

B tris nostræ progredientibus, debeat et velit congrum honorem impendere. Proinde altiori considerationi vestra perpendat discretio, quod in hac causa tam vestræ quam nostræ majestati et honestati conveniat.

III.

Consulum Januensium ad Adrianum IV. — Ut Januensium jura per tractus orientales tueatur. — (Vide Adriani epistolam 75, supra.)

(*Caffari Annal. Gen. ap. MURATORI, Rer. Ital. Script.*, VI, 266.)

Reverendissime Pater et domine, Deo et vobis ex parte Januensium consulum conqueror de Hierosolymitano rege et Tripolitano comite, atque Antiocheno principe, qui justitiam Januensium, quam in orientalibus plagiis habere debent, quotidie auerunt et diminuunt, quam quippe prædecessores eorum Januensibus dederunt, et sacramento, ei privilegiis firmaverunt. Hoc ideo fecerunt, quia Januenses multis et magnis eorum machinis et expensis, multaque sanguinis effusione civitates et loca Orientis obsidendo et præliando ceperunt, sicuti per præsentia scripta vobis notificatur. Insuper et proclamationem facio de hominibus Hierosolymitani regis, qui cum galeis naves et pecuniam Januensem injuste abstulerunt. Adhuc vero de quibusdam provincialibus Bernardo Attonis, et sociis ejus querimoniam talem facio : unde, sanctissime Pater et domine, excellentiam vestram suppliciter exoro, ut baculus apostolicæ sedis cunctos justitiam Januensem vinculo anathematis percutiat afferentes,

ANNO DOMINI MCLVI

ODO ABBAS MORIMUNDENSIS

NOTITIA

(*FABRIC., Biblioth. med. et inf. Lat.. IV, 159*)

Odo, ex abbate Belliprati abbas Morimundensis in diecesi Galliae Lingonensi, ord. Cisterc., defunctus A. 1161, testibus Sammarthanis tom. IV, pag. 674, ubi opuscula ejus quedam a Philippo Seguino in Bibl. manuscriptor. recensita notant. Illa sunt memorata etiam Vischio pag. 254 Bibl. Cisterc. *De significationibus numerorum. De numerorum figuris. De liberis appellationibus. De mysteriis figurarum. De regnum generationum. De cognitionibus et interpretationibus numerorum. De significationibus unitatis. De relationibus et earum mysteriis.* Lelando, cap. 180, pag. 213, hic est Morimundensis, ubi resert librum ejus *De analyticis ternarii*, servatum in Bibl. Corinensi, sive Cirencestrensi, Baleus III, 49, præterea huic Odoni tribuit, de quo dubitaverat Lelandus, *Dialogum de religione Christiana et Judaica*, Leone et Odone interlocutoribus : præterea *Chronicon* quod rectius referitur ad Othonem Frisingensem, atque *Analytica numerorum*, quæ a libello de triade sive ternario distinguens Jacobus Faber, præf. ad *Euclidem*, Odonem hunc mathematicum peritum celebrat. Liber *De tribus hierarchiis et de tribus gradibus quibus per eas pertinet ad salutem*; et *Enchiridion seu dialogus inter magistrum et discipulum cum Micrologo artis musicæ* manuscripta teste Labbeo, quibus adde tractatum *De translatione reliquiarum S. Benedicti ad monasterium Floriacense.* In Felleri catalogo manuscript. bibl. Paulinæ Lipsiensis pag. 161 memoratur Odonem Morimundensis abbas *De transitu Bernardi*. Apud Labbeum, pag. 208, Bibl. manuscript. *Sermones Odonis de Morimundo*, ord. Cisterc. Ex his nonnulli obvii in Combefisi Bibl. concionatoria.